

{phocagallery

view=category|categoryid=15|limitstart=0|limitcount=1|imageshadow=none|detail=6|displayname=0|displaydetail=0|displaydownload=0|overlib=1|pluginlink=1|imageordering=1|float=left}

V sredo, 6.1.2010 sem se s svojimi sošolci in profesorji odpravila za tri dni v CŠOD (center za šolske in občolske dejavnosti) Ptuj. Naš plan je bil, da si podrobno ogledamo najstarejšo panonsko hišo "DOMINKOVO DOMAČIJO V GORIŠNICI".

Vas Gorišnica leži na Ptujem polju. Ponaša se z najstarejšo, v celoti obnovljeno, preko 300 let staro panonsko hišo, DOMINKOVO DOMAČIJO. Hiša je lesena, ometana z debelo plastjo ilovnatga ometa oziroma pravijo, da je "cimprana". Je muzej na prostem, saj so vsi predmeti v hiši popolnoma ohranjeni.

Pod slamnato streho skriva čudovito črno kuhinjo, "hišo" (glavna soba), izbo, shrambo, vežo ter gospodarski del s skednjem, hlevom, priločno delavnico, stelnikom in zrnsko kletjo. Med opremo najdemo vse od nabožnih podob in oltarčkov, postelje iz začetka stoletja, stolov iz različnih časov, pa do približno sto let stare krušne peči in predmetov v črni kuhinji, kar odraža način vsakdanjega življenja. Značilno znamenje panonske hiše pa je tudi koruznjak.

Stara panonska hiša je v obliki črke L. V takšnih hišah je živelo revnejše kmečko prebivalstvo ("želarji"). Hiša je pokrita s slamnato streho, gradbeni material za hišo je bil le les, glina in ilovica. Lesena okna so bila majhna in zastekljena. V hiši je živela gospodinja Kata. Hiša je počasi propadala in bila že bolj kot ne v slabem stanju, zato so jo Katini otroci želeli obnoviti, a jim Kata tega ni dovolila. Kata je zelo rada izdelovala prte z verzi, ki so še danes ohranjeni. Krušna peč je bila današnji "radiator", ki je ogrevala prostor v hiši ter v kateri se je tudi kuhala hrana. Koline so takrat za njih predstavljale največji praznik. Električne razsvetljave niso poznali, ampak so uporabljali gorečo trsko, oljenko, svečo in petrolejko. Poleg hiše stoji tudi značilen panonski vodnjak. Studenec je skopan 7 m globoko v zemljo in obzidan s kamenjem. V njem je voda podtalnica. Vodo so zajemali s pomočjo vzvoda, zraven studenca pa je korito za napajanje živine. Ob hiši sta bila tudi dva koruznjaka, ki sta služila za shranjevanje koruze. Opazila sem tudi stopo, ki se je takrat uporabljala za pridobivanje kaše, ješprenja ... Zrnje so shranjevali v shrambi ali zrnski kleti. Dominkova domačija je »živi dokaz«, s katero si lahko danes predstavljamo življenje ljudi nekoč na tamkajšnjih tleh. Od nekdanjega me je namreč zanimalo, kakšno življenje je bilo nekdanje oz. kako so živeli naši predniki, kakšni so bili njihovi domovi ter kaj so imeli in česa ne, v primerjavi z današnjimi dobrinami, ki smo jih deležni mi. In tu na Ptujem sem imela priložnost to spoznati. Videla in spoznala sem namreč veliko stvari, za katere sploh nisem vedela za kaj se uporabljajo, kaj so ljudje z njimi nekoč delali. Menim pa, da so kljub vsemu takrat ljudje živeli bolj "zdravo" življenje. Vse je bilo drugače. Otroci so bili drugačni. Niso imeli računalnikov, telefonov, televizije. Bili so deležni revščine, hrane ni bilo v izobilju, tako kot smo je danes vajeni mi, zase so morali poskrbeti tudi brez staršev, a vseeno so

2010-01 Dominkova domacija

Prispeval Administrator

Sreda, 06 Januar 2010 00:00 - Zadnjič posodobljeno Nedelja, 28 Marec 2010 09:31

bili nasmejanih lic ... Danes pa ...

Ksenija Starič